

Kristó Nagy István: az irodalomtörténész, író, kiadó A Szent-Györgyi kézírata

Kristó Nagy István pályáját Péter László egyetemi tanár mutatta be a vásárhelyi Németh László könyvtárban. (Fotó: Tésik Attila)

Nyolcvanadik születésnapja alkalmából köszöntötte a minap Vásárhelyi *Kristó Nagy István* irodalomtörténészt. Az irodalmi estet *Almási István* alpolgármester nyitotta meg, Kristó Nagy István életpályáját *Péter László* egyetemi tanár mutatta be. Szó volt a Kristó Nagy István közreműködésével megjelent Szent-Györgyi Albert-kötetről éppúgy, mint kiadói, írói tevékenységéről, s arról, hogy édesanyja Németh László Égető Eszterjének modellje.

Kristó Nagy Istvánnal a hódmezővásárhelyi Németh László Városi Könyvtárban beszélgettünk.

– *A mostani könyvhétre jelent meg Szegeden Szent-Györgyi Albert A béke élet- és erkölcsstana című kötete. Hogyan működött ebben közre?*

– Hosszú a történet. Szent-Györgyi még harmincnyolcban írt egy könyvet a béke mellett, s noha Nobel-díjas volt, nem sikerült elérnie kiadását, mert az egész világ háborúra készült. Nagybátyám, a vásárhelyi Molnos Lipót volt akkor a párizsi Magyar Intézet

Névjegy

Kristó Nagy István gyógyszerészcsaládból származik, 1921. június 16-án, Sándorfalván született. Szentesen, Hódmezővásárhelyen, Szegeden tanult; volt miniszteri előadó, 1943 végén nehézpáncélos, 1944-ben katonaszökevény, az egyetemi ellenállás szervezője; letartóztatása és szökése után gyógyszerész és könyvkereskedő, 1956 októberében a gyógyszerügyi központ forradalmi bizottságának alelnöke, elbocsátása után, ötvenhétől szabadfoglalkozású irodalmár, 1959-től a Magvető Kiadó szerkesztője, majd főszerkesztője, könyvsorozatok, folyóiratok szerkesztője; ma a Tények és Tétek szerkesztője, évekig a Társadalmi Érdekegyeztető Tanács társelnöke, ma is a koordinációs bizottság tagja.

vezetője. Öt kérte meg Szent-Györgyi a kiadásra. Molnos, akinek még a kézirat visszaadására sem nyílt módja, a művet odaadta fiának, Molnos Józsefnek, ő pedig ideadta nekem. Én őriztem éveken keresztül, és az, hogy megjelent, Péter László és a szegedi Bába és Társai Kiadó érdeme.

– *Ön sokáig a Magvető Kiadó főszerkesztője volt. Mit említene kiadói főműveként?*

– Több száz könyvnek voltam gazdája. Én gondoz-

tam a Krúdy- és a Móra-életművet, megemlíthető a népi írók színe-java. De a jobboldali *Erdélyi József* megjelentetésében éppúgy közreműködtem, mint a kommunista *Pogány József*-ben, aki különben Sztálin áldozatává vált. Fő kiadói művem a Magvető Világ-könyvtár-sorozata, amiben Joyce-tól García Márquez-ig a XX. század irodalmának legjava megjelent, és fontos a Bölcsességek könyve, amiből eddig 400 ezer példány fogyott el. Íróként a

világirodalom-történetemet tartom legfontosabbnak. Babits, Szerb Antal világirodalom-történetei jók, de részben elavultak, például nem említik azt a Gilgames-eposzt, amivel én kezdek, s persze a XX. század végi írókat sem, akik az ő korukban még nem is léteztek. Szintén fontosnak tartom az Edward Munch norvég festőművészről szóló könyvet, és a vásárhelyi festőket bemutató kötetemet. Jelenleg is dolgozom, most fordítottam le McLuhan híres könyvét, a Gutenberg-galaxist. És a Szukits Kiadó kiadja Kafka-fordításomat, már ötödik kiadásban jelenik meg, s ahhoz írtam egy új előszót.

– *Németh László Égető Eszter című regényében Eszter modellje az ön édesanyja.*

– Igen, de szeretném hangsúlyozni: ez nem kulcsregény. *Németh László* erősen stilizál, és többek között saját magát is föllépteti a műben. Égető Eszter elsősorban az ő emberideáljának és -ideájának ábrázolása.

Farkas Csaba

Ülésezett az egyetemi tanács

Kinevezések és szabályzatok

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) tanácsának hétfői ülésén különböző intézet-, tanszék- és tanszékcsoport-vezetői megbízásokról döntöttek a testület tagjai. Támogatták, hogy az egyetem Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumának igazgatója az iskola tantestülete által javasolt *dr. Dobi János* matematika szakvezető tanár legyen augusztus elsejétől.

Az egyetemi tanács professzor emeritus címet adományozott *dr. Mari Albertnek*, a fogászati és szájszészeti klinika nyugalmazott egyetemi tanárának. A legfőbb döntéshozó testület tagjai elfogadták az egyetem jogelőd intézményeinek 2000.

évi költségvetési beszámolóját, az SZTE kintiteltési szabályzatát. A tanács szabályzatot alkotott az egyetem saját halottjának tekintett személyek eltemetetéséről, valamint az intézményi ünnepek és megemlékezések rendjéről. A tanács támogatta az élelmiszer-ipari menedzser akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés indítását a zalaegerszegi Kinizsi Pál szakképző iskolában, illetve a társadalomismeret szak bevezetését a tanárképző főiskolai karon. Ezenkívül megszavazták az SZTE társadalmi testületének felállításáról és annak tagjairól szóló javaslatot.

H. Sz.

Világtalan masször hétköznapijai

Böcsületes szakmunkás vagyok

Antal Istvánt rengetegen ismerik. Pedig nem politikus, nem színész, uram bocsá', még csak nem is válogatott labdarúgó. Gyógymasször. Ez áll a neve mellett az újszegedi Termálfürdő egyik kis szobájában, ahol napi munkáját végzi – reggel 7-től délután 2 óráig. Na és? – teheti fel kérdést az olvasó, utóvégre annyi gyógymasször jár-kél e kicsiny hazában! Igen ám, de Antal István világtalan, vak emberként jár közöttünk. Munkáját is így végzi. Ezért is kerestük fel a minap munkahelyén.

Lévai György, a Fürdővizek Kft. gyógyrésztulajnos vezetője mutat be Antal úrnak. A negyvenesnek tűnő férfi (egyáltalán valóban 40 éves) éppen dolgozik. Keze alatt Bökönyi Gyuri bácsi, a hajdani birkózó és súlyemelő, őt ropogtatja, gyúrja, s a 92 éves, jó erőben lévő úr ezt időnként elismerő szisszenéssel nyugtázza. A gyógymasször felém fordítja az arcát, nyújtja a kezét, leparolázunk és beszélgetünk.

A férfi valamikor látott. Szegeden, a Délépnél dolgozott raktárosként, szállítási munkában vett részt. Azután, mint mondja, 1987-től a gyengén látók, majd 1990-től a vakok kategóriájába tartozik. Ideghártya-sorvadása volt, lassan vesztette el a látását, 11 éve tehát nem látja, mi történik körülötte a világban. Néze, mondja a férfi, ez olyan betegség, hogy nem fáj, nem is lehet bele hálni, de hátrányokkal jár... Őt teljesen átfogta a teljes vakság, megtanult egy új életformát, amelyet kénytelen-kelletlen, el kellett fogadnia. Ennek ellenére Antal István nem boldogtalan ember. Sőt. – Már ebben az életfázisban ismertem meg életem párját, aki Budapesten, a vakok intézetében tanított. Összeházasodtunk, két gyö-

nyőru gyermekünk született. A feleségem Márta, Boglárka és Zsófia nevű lányaim töltik ki az életemet.

Tavaly novemberig a fővárosban laktam, akkor költöztek le Makóra. Most onnan jár be mindennap szegedi munkahelyére – a Gombába. Hogy István miként lett masször? Pesten beiratkozott egy tanfolyamra, sikeresen elvégezte, s azóta e szakmát űzi. A fővárosban Csepelről egyedül járt be a Rudasfürdőbe, háromszori átszállással! Makóról busszal jövök a munkahelyemre. Őt percre lakom a makói buszállomástól, itt sem tart sokkal tovább a fürdőig az út. Hogy ezt hogyan teszem meg?

A kezemben a Lucia, a fehér botot nevezem így, s azzal szépen araszolok előre. Tudja, mennyi kedves emberi gesztussal találkozom? Volt már olyan eset, hogy 10 méterre voltam a megállóban lévő busztól, a sofőr pedig nem hagyott ott, hanem kiugrott és segített gyorsan elém a járművet! Csodálatos érzés az ilyen és hasonló segítségnyújtás.

A szakmáját nagyon szere-

ti. Változatos munka, mondja. Ráteszem a kezem az ember hátára és arról tudom, hogy mivel van dolgom! Én a hangokról különböztetem meg az embereket. A vizuális érzékelés több ismeretet igényel, mint a hang utáni következtetés. A pácienseim gyakran visszatérnek, azt mondják jól végzem a munkám. (Ezt e sorok írója is alátámaszthatja, hiszen Antal István mintegy 20 perc alatt alaposan „kigyúrta” belőle a mindennapok feszültsége által felgyülemlett stresszes csomókat...) Tudom, minden masszörnek külön stílusa van, egyéni mozdulatokra. Én egy vagyok a sok közül: böcsületes szakmunkás.

A szerény, végtelenül rokonszenves ember elégedettnek mondja magát. Boldog házasságban él, szerencsés, mert egészséges gyermekei vannak, a munkahelyén megbecsülik, gyakran érzi az emberek segítő jóakarátát. Ráadásul munkája is van, ami manapság nem kis dolog.

Ennyi Antal István gyógymasször tökéletes boldogsága.

Kisimre Ferenc

Antal István gyógymasször kezei alatt a 92 éves, egykori élsportoló, Bökönyi Gyuri bácsi is jól érzi magát... (Fotó: Schmidt Andrea)

Gyógyító gyümölcskoncentrátum

Szegeden, az új klinika tantermében június 21-én, csütörtökön, 15 órától a rák új gyógymódjairól tartanak előadásokat a betegség szakértői. A rendezvényt szegedi és országos rákbeteg-egyesületek

és a város onkológiai osztályainak dolgozói közösen szervezik. Az előadók a rákbetegség gyógyításában felhasznált növényi hatóanyagok eredményességét mutatják be. Szabó László igazgató és dr. Er-

dős Sándor szülész-nőgyógyász, onkológus, a gyümölcskoncentrátummal kezelt betegek gyógyulásának klinikai tapasztalatait osztja meg a hallgatókkal. A rendezvényen a részvétel díjtalan.

MINDENT EGY HELYEN INTÉZHETI! SZÁLLÁSFOGLALÁS, REPÜLŐJEGY, BIZTOSÍTÁS, VÍZUM!

AKCIÓS REPÜLŐJEGYEK
New York, Toronto 110 000 Ft
NYARALÁSOK, KÖRUTAZÁSOK

Asprovalta busz + apartman	19 900 Ft-tól/fő
Sarti busz + apartman, jún. 24.	24 900 Ft-tól/fő
Stavros busz + apartman, jún. 24.	24 900 Ft-tól/fő
Evia szigete busz + apartman, jún. 29.	33 800 Ft-tól/fő
Korfu repülő + apartman, jún. 27.	41 900 Ft-tól/fő
Rodosz repülő + apartman, jún. 26.	49 900 Ft-tól/fő
Kréta repülő + apartman, jún. 21., 28.	44 900 Ft-tól/fő
Törökország repülő, szálloda, fp., jún. 25.	86 000 Ft-tól/fő
Korcula hotel + félpanzió, júniustól	35 400 Ft-tól/fő
Opatija Grand Hotel**** tf. szoba, júniustól	64 000 Ft-tól/fő
Bibione 6 fős apartman, júl. 28.	132 300 Ft/apartman

Kanári-szigetek
szálloda + fp. + transzfer + bizt., jún. 20., 26. 104 700 Ft-tól/fő
Costa Brava/Blanes 4 fős apartman, jún. 30. 93 400 Ft/apartman
Tunézia szálloda + fp., június 26., 28. 75 900 Ft-tól/fő

Belföldi ajánlatok széles választéka!
További ajánlatok: horvátországi szállások széles választéka, nyelvtanfolyamok külföldön, egyedi utazási igények kielégítése!
Bővebb információért hívja irodánkat!

QUAESTOR TRAVEL, Szeged, Kölcsey u. 11., 1. em.
Tel.: 62/424-565, 62/424-564, 62/424-563
www.quaestor.hu/travel

NONSTOP HIRDETÉSFELVÉTEL TELEFONON
3000 Ft értékhatárig
18 órától reggel 8 óráig üzenetrögzítő
62/567-835

Szeged Nagyáruház Comfort Műszaki Szaküzlete nyári vásárt tart 10-40%-os engedménnyel a teljes árukészletre

HÜTŐGÉPCSERE-AKCIÓ!

Bosch hűtő B energiaosztály 174 l / 57 l 109 900 Ft 87 900 Ft 0 Ft előleg 3520 Ft x 36 hó csere	Bosch hűtő B energiaosztály 157 l / 94 l-es 124 900 Ft 99 900 Ft 0 Ft előleg 4223 Ft x 36 hó csere
---	--

MOULINEX takarítógép
1600 W-os porszívó, szőnyegtisztító
64 900 Ft
37 500 Ft
0 Ft előleg 1490 Ft x 36 hó

DAEWOO televízió, videoakció!
58 900 Ft
46 900 Ft
0 Ft előleg 1889 Ft x 36 hó

4 fejes videó
48 900 Ft
37 900 Ft
0 Ft előleg 1490 Ft x 36 hó

Ventilátor
3990 Ft-tól

LG CD-s rádiómagnó
24 900 Ft helyett
16 900 Ft-ért

Braun epilátor
10 900 Ft 6990 Ft

0 Ft előleg, kezes nélküli HITELAKCIÓ!
INGYENES HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS. Érdeklődni a 424-975-ös telefonon.

FELHÍVJUK TISZTELT OLVASÓINK FIGYELMÉT,

hogy május 28-ától, hétfőtől, már a **DELILÁ** címmel is kapható a **DELILÁ** című napilap.

Kedves Olvasóinkat szeretettel várjuk!

DM

Újság, könyv, szórólap, ügyviteli nyomtatvány, meghívó, névjegy, IGÉNYES KIVITELBEN: **62/466-847.**

Szenzáció!
Akár 400 000 Ft árelőnnyel
1 590 000 Ft-tól!

AUTÓFER RT.
Szeged, Vásárhelyi Pál út 4.
Telefon: 62/466-180

HungaroLADA